Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2-6 A 11
00580 HELSINKI
Markku Marttinen

26.9.2018

Maa- ja metsätalousvaliokunta
Asiantuntijakuuleminen 28.9.2018

ASIA: LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON U-KIRJELMÄSTÄ EDUSKUNNALLE KOMISSION EHDOTUKSESTA EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI NEUVOSTON ASETUSTEN JA EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA KALASTUKSENVALVONNAN OSALTA

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on tutustunut Valtioneuvoston U-kirjelmään ja esittää lausuntonaan siitä seuraavaa.

Taustaa

Komission ehdotuksen päätavoitteet ovat tehdä unionin kalastuksenvalvontajärjestelmä tehokkaammaksi ja vaikuttavammaksi sekä saattaa järjestelmä ajantasaiseksi vuonna 2013 uudistetun yhteisen kalastuspolitiikan kanssa. Kalastusta koskevaa tietoa ei kerätä tarpeeksi ja täytäntöönpanosäännöksillä ei ole riittävää pelotevaikutusta.

Komissio ehdottaa, että
-jäsenvaltioilla tulisi olla rekisteröinti- tai lupajärjestelmä myös vapaa-ajankalastukseen osallistuvien henkilöiden seuraamiseksi.
-jäsenvaltioiden tulee järjestää vapaa-ajankalastuksessa saatuja saaliita koskeva tiedonkeruu.
-jäsenvaltioiden tulee varmistaa, että vapaa-ajankalastukseen osallistuvat lähettävät viranomaisille sähköiset saalisilmoitukset ja että kalastuksessa käytettäville aluksille olisi rekisteröinti- ja lupajärjestelmä, silloin kun kalakannan, kalakantaryhmän tai kalalajien vapaa-ajankalastusta koskee unionin säätämä säilyttämistoimenpide.

Komissio voisi säätää yksityiskohtaisesti määrättyjen kalalajien tai -kantojen rekisteröinti- ja lupajärjestelmistä, tiedonkeruusta ja saalistiedon toimittamisesta, vapaa-ajankalastuksessa käytettävien alusten seurannasta sekä pyydysten valvonnasta ja merkinnästä.

Valtioneuvoston U-kirjelmä

Valtioneuvoston U-kirjelmässä katsotaan, että yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteisisin nähden ylimitoitettuja, kustannuksia lisääviä kaikille pakollisia vaatimuksia ja menetelmiä ei tule ottaa käyttöön.

Kirjelmässä katsotaan niin ikään, että vapaa-ajankalastuksen valvontaan ei ole toivottavaa asettaa Suomelle uusia velvoitteita. Toissijaisesti Valtioneuvosto pyrkii siihen, että

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2-6 A 11
00580 HELSINKI
Markku Marttinen

26.9.2018

toteutuessaan ei komission esittämistä uusista vapaa-ajankalastusta koskevista esityksistä aiheudu merkittävästi lisää kustannuksia tai byrokratiaa. Niiltä osin kuin komission esitykset ovat toteutettavissa kohtuullisin muutoksin Suomessa jo käytössä oleviin menettelyihin, Suomi voi osoittaa joustavuutta asiassa.

SVK:n kannanotto

SVK pitää komission esitystä vapaa-ajankalastuksen valvonnan osalta kaikilta osin epäonnistuneena.

SVK yhtyy MMM:n laatimaan muistioon, jonka mukaan yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteisiin nähden ylimitoitettuja, kustannuksia lisääviä, kaikille pakollisia vaatimuksia ja menetelmiä ei tule ottaa käyttöön. Muistiossa on tuotu jo varsin hyvin esille niitä seikkoja, joiden johdosta katsotaan, ettei ole toivottavaa asettaa Suomen vapaa-ajankalastuksen valvontaan uusia velvoitteita.

Suomessa on kansainvälisesti verrattuna varsin kattava Luonnonvarakeskuksen (Luke) keräämä tieto vapaa-ajankalastajien määrästä ja saaliista. Luken tilaston mukaan vuonna 2016 Suomessa oli noin 1,5 miljoonaa vapaa-ajankalastajaa. Merialueilla heistä kalasti 281 000 henkilöä. Suurin osa kalastuspäivistä kertyy sisävesillä. Suosituimmat kalastusalueet ovat Järvi-Suomen ja Kainuun sisävedet sekä merialueista lounaisrannikko. Yleisimmät kalastustavat ovat onginta, pilkkiminen ja heittovapakalastus. Verkkopyynnin osuus on vähentymässä, mutta se tuottaa kuitenkin edelleen suurimman osan saaliista.

Kalastuslain 79 §:n mukaan muunlaista kalastusta kuin onkimista ja pilkkimistä harjoittavan 18-64-vuotiaan henkilön on suoritettava valtiolle kalastonhoitomaksu. Metsähallitus ylläpitää kalastonhoitomaksurekisteriä, johon merkitään maksun maksaneet. Vuonna 2017 maksuja lunastettiin yhteensä noin 256 000 kpl.

Komission ehdotus tähtää kalastuksenvalvonnan tehostamiseen merialueella. SVK katsoo, ettei maksuvelvoitetta tule ulottaa alle 18 vuotiaisiin ja 65 vuotta täyttäneisiin, jotta saataisiin nykyistä kattavammat henkilötiedot Itämerellä kalastavista suomalaisista vapaa-ajankalastajista. SVK toteaa, että nykyinenkin rekisteri on pahasti puutteellinen, sillä huomattava osa maksuvelvollisista jättää maksun maksamatta. Tältä osin on siis valvontaa lisättävä.

Jos unionin säätämät kalakantojen säilyttämistoimenpiteet niin edellyttävät, olisi komission mukaan Itämeren vapaa-ajankalastuksessa käytettävät alukset rekisteröitävä ja tiettyjen lajien saaliit ilmoitettava. Komission yksityiskohtaiset säädökset vapaa-ajankalastukseen liittyen ovat hyvin epämääräisiä.

Suomalaisten vapaa-ajankalastajien merellä käyttämän venekaluston rekisteröinti ja saaliiden ilmoitusvelvollisuus on enemmän kuin haasteellista. Nykyisistä kiintiölajeista merilohi on Suomessa tavoitelluin. Merilohen vapaa-ajankalastuksessa on Suomessa kalastusasetuksen 4 §:n mukainen kahden lohen päiväkiintiö. Suomalaisten merilohen uiste-

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2-6 A 11
00580 HELSINKI
Markku Marttinen

26.9.2018

lussa em. päiväkiintiö alittuu SVK:n vuonna 2017 tekemän selvityksen mukaan kirkkaasti, ja vastaava päiväkiintiö voidaan aivan hyvin esittää saatettavaksi voimaan koko Itämerellä.

SVK toteaa lopuksi, että komissio on jo pitkän aikaa pyrkinyt laajentamaan vapaa-ajankalastuksen valvontaa osaksi yhteistä kalastuspolitiikkaa. Mikäli vapaa-ajankalastajille asetetaan valvontarasitteita, on vapaa-ajankalastuksen kehittämiseksi saatava SVK:n mielestä loogisesti käyttöön myös Euroopan meri- ja kalatalousrahaston tuet, jotka kohdistuvat pelkästään elinkeinokalatalouteen.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Markku Marttinen
toiminnanjohtaja